

AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO IM. JERZEGO KUKUCZKI W KATOWICACH										
WYDZIAŁ FIZJOTERAPII										
KIERUNEK: FIZJOTERAPIA										
PROFIL KSZTAŁCENIA: OGÓLNOAKADEMICKI										
Moduł	FIZJOTERAPIA KLINICZNA W CHOROBYCH WEWNĘTRZNYCH (FK)									
Przedmiot	FK W GERIATRII									
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy									
Koordinator przedmiotu	dr Grażyna Osiało, dr Agata Nowak-Lis									
Treści programowe przedmiotu oparte na dorobku naukowym pracowników AWF w Katowicach										Tak
GRUPA ZAJĘĆ	D. Fizjoterapia kliniczna									
Liczba godzin w poszczególnych semestrach i punkty ECTS	I ROK		II ROK		III ROK		IV ROK		V ROK	
	sem. 1	sem. 2	sem. 3	sem. 4	sem. 5	sem. 6	sem. 7	sem. 8	sem. 9	sem. 10
Wykład (godz./ECTS)										
Ćwiczenia (godz./ECTS)					13/0,5	26/1				
Praca własna (godz./ECTS)					13/0,5					
OCENA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	Zaliczenie na OCENĘ;									
CELE PRZEDMIOTU	<p>C1. Zapoznanie studenta z podstawami teoretycznymi dotyczącymi etiologii, patomechanizmu, objawów i przebiegu najczęstszych chorób w zakresie geriatryi.</p> <p>C2. Przygotowanie studenta do prawidłowego wykonywania ćwiczeń i treningu medycznego w domu, sposobu posługiwania się wyrobami medycznymi oraz wykorzystywania przedmiotów użytku codziennego w celach terapeutycznych.</p> <p>C3. Zapoznanie studenta z możliwościami diagnozowania oraz leczenia w najczęstszych chorobach w zakresie geriatryi w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii.</p> <p>C4. Przygotowanie studenta do przewidywania i identyfikacji zagrożeń oraz niebezpieczeństw związanych z hospitalizacją osób starszych.</p>									
EFEKTY UCZENIA SIĘ										
Wiedza – efekty wymienione w standardach	<p>W zakresie wiedzy student zna i rozumie:</p> <p>D.W3 - etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg najczęstszych chorób w zakresie geriatryi, w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii;</p> <p>D.W4 - zasady diagnozowania oraz ogólne zasady i sposoby leczenia w najczęstszych chorobach w zakresie geriatryi w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii;</p> <p>D.W13 - zagrożenia związane z hospitalizacją osób starszych.</p>									
Wiedza – efekty nie wymienione w standardach	KS1. Absolwent jest gotów do przestrzegania praw pacjenta i zasad etyki zawodowej.									
Umiejętności – efekty wymienione w standardach	<p>Student potrafi:</p> <p>D.U7. instruować pacjentów lub ich opiekunów w zakresie wykonywania ćwiczeń i treningu medycznego w domu, sposobu posługiwania się wyrobami medycznymi oraz wykorzystywania przedmiotów użytku codziennego w celach terapeutycznych;</p> <p>D.U45. dobierać i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii geriatrycznej oraz instruować osoby starsze w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu oraz stosowania różnych form rekreacji;</p> <p>D.U48. podejmować działania mające na celu poprawę jakości życia pacjenta, w tym pacjenta w okresie terminalnym, z zastosowaniem sprzętu rehabilitacyjnego.</p>									
Umiejętności – efekty nie wymienione w standardach										
Kompetencje społeczne	KS1. Absolwent jest gotów do przestrzegania praw pacjenta i zasad etyki zawodowej.									
WARUNKI WSTĘPNE	Wiedza z zakresu kinezyterapii, fizykoterapii oraz klinicznych podstaw fizjoterapii.									
TEMATYKA PRZEDMIOTU										
TEMATYKA ĆWICZEŃ (sem. V)										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Profilaktyka i leczenie choroby Alzheimera u osób w podeszłym wieku. 2. Profilaktyka i leczenie osteoporozy u osób w podeszłym wieku. 3. Aktywność fizyczna jako narzędzie przeciw niepełnosprawności osób w wieku starszym. Podstawowe zasady prowadzenia zajęć ruchowych z osobami starszymi. 4. Postępowanie fizjoterapeutyczne w przeciwdziałaniu upadkom. 5. Zasady podnoszenia i przemieszczania pacjentów niesamodzielnych. 6. Wykorzystanie urządzeń odciążających ciało oraz ułatwiających przemieszczanie się i wykonywanie czynności codziennych. 										
TEMATYKA PRACY WŁASNEJ (sem. V)										
<ol style="list-style-type: none"> 1. Opisz rolę aktywności fizycznej w przeciwdziałaniu zmianom jakie zachodzą z wiekiem w układzie ruchu. 2. Opisz rolę aktywności fizycznej w przeciwdziałaniu zmianom jakie zachodzą z wiekiem w układzie krążenia. 3. Opisz rolę aktywności fizycznej w przeciwdziałaniu zmianom jakie zachodzą z wiekiem w układzie nerwowym. 4. Opisz rolę aktywności fizycznej w przeciwdziałaniu zmianom jakie zachodzą z wiekiem w układzie oddechowym. 										

5. Opisz i przedstaw przykładowy trening aerobowy dla seniora.
6. Opisz i przedstaw przykładowy trening siłowy dla seniora.
7. Opisz i przedstaw przykładowy trening interwałowy dla seniora.

TENATYKA ĆWICZEŃ (sem. VI)

1. Postępowanie fizjoterapeutyczne w chorobach naczyń, problemach ortopedycznych oraz psychologicznych osób w podeszłym wieku.
2. Zasady planowanie przestrzeni i adaptacji otoczenia na potrzeby osób starszych.
3. Zasady opieki, terapii zajęciowej i fizjoterapii geriatrycznej.
4. Fizjogerontoprofilaktyka.
5. Zespoły jatrogenne.
6. Szczegółowe problemy fizjoterapii osób starszych z chorobami neurodegeneracyjnymi.

TEMATYKA PRACY WŁASNEJ (sem. VI)

1. Opisz zajęcia rekreacyjne dla seniorów Tai Chi w rehabilitacji, ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych.
2. Nordic walking w rehabilitacji, ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych.
3. Kinekt w rehabilitacji, ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych.
4. Wirtualna rehabilitacja (okulary VR) w rehabilitacji, ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych.
5. Telemedycyna w geriatryi.
6. Telerehabilitacja w geriatryi - przegląd aplikacji mobilnych i rozwiązań na smartfony, tablety i smartwatche dla pacjentów geriatrycznych i ich opiekunów.
7. Przegląd najnowszych doniesień naukowych (neurorehabilitacja, robotyka w fizjoterapii) w zakresie leczenia chorób neurodegeneracyjnych i chorób wewnętrznych u pacjentów geriatrycznych.
8. Przegląd najnowszych doniesień naukowych (leki, terapie eksperymentalne) w zakresie leczenia chorób neurodegeneracyjnych i chorób wewnętrznych u pacjentów geriatrycznych.

LITERATURA PODSTAWOWA (* - numer z gwiazdką oznacza dzieło pracownika AWF w Katowicach)

1. Grodzicki T., Kocemba J., Skalska A.: Geriatria z elementami gerontologii ogólnej. Podręcznik dla lekarzy i studentów, Via-Medica, Gdansk 2007.
2. Jabłoński L.: Podstawy gerontologii i wybrane zagadnienia z Geriatrii. „Czelej”, Lublin 20006.
3. Janus E. (red.). Terapia zajęciowa w geriatryi. PZWL, Warszawa 2017.
4. Wieczorowska-Tobis K., Kostka T, Borowicz AM.: Fizjoterapia w geriatryi. PWN, Warszawa 2011.
5. Wieczorowska-Tobis K. (red.). Fizjoterapia w geriatryi. Podstawy i nowe trendy. PZWL, Warszawa 2019.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA (* - numer z gwiazdką oznacza dzieło pracownika AWF w Katowicach)

1. Guccione AA, Wong RA, Avers D. Fizjoterapia kliniczna w geriatryi. Red. Wydania polskiego: Żak M, Śliwiński Z. Elsevier Urban & Partner. Wrocław 2014.
2. Bujnowska-Fedak MM, Tomczak M. Innowacyjne aplikacje telemedyczne i usługi e-zdrowia w opiece nad pacjentami w starszym wieku. Zdrowie Publiczne i Zarządzanie 2013;11 (4).
3. Derejczyk J. Telemedycyna i nowe technologie w medycynie. Serwisy naukowe: Medscape EU, Medscape, BMC Public Health, PMC US National Library of Medicine National Institutes of Health.
4. Osiński W. Gerokinezyjologia. Nauka i praktyka aktywności fizycznej w wieku starszym. PZWL Warszawa 2013.
5. Wieczorowska-Tobis K, Talarska D. Geriatria i Pielęgniarstwo geriatryczne. PWN, Warszawa 2008.

WYBRANE PUBLIKACJE NAUKOWE PRACOWNIKÓW AWF W KATOWICACH DOTYCZĄCE TEMATYKI PRZEDMIOTU

1. *Nawrat-Szołtysik A, Miodońska Z, Zarzeczny R, Zajac-Gawlak I, Opara J, Grześnińska A, Matyja B, Polak A. Osteoporosis in Polish older women : riskfactors and osteoporoticfractures : a cross- sectionalstudy / International Journal of Environmental Research and Public Health Vol. 17, nr 10, 2020, s. 1-9 [DOI: 10.3390/ijerph17103725].
2. *Polak A, Kloth L,C, Paczula M, Nawrat-Szołtysik A, Kucio E, Manasar A, Błaszczak E, Janikowska G, Mazurek U, Małecki A, Kucio C. Pressure injuries treated with anodal and cathodal high-voltage electrical stimulation : the effect on blood serum concentration of cytokines and growth factors in patients with neurological injuries : a randomized clinical study OstomyWound Management .Vol. 65, nr 11 (2019), s. 19-32 [DOI:10.25270/wmp.2019.11.1932].
3. *.Zarzeczny R, Polak A, Nawrat-Szołtysik A, Manasar A. Associations between the serum levels of selected bone turnover markers and biological traits in nursing home women aged 80+ without inflammation. A pilot study. Exp Gerontol. 2020 Aug;137:110970. doi: 10.1016/j.exger.2020.110970.
4. *Nawrat-Szołtysik A, Miodońska Z, Opara J, Polak A, Matyja B, Małecki A. Effect of physical activity on the quality of life in osteoporotic females living in residential facilities: randomized controlled trial Journal of Geriatric Physical Therapy Vo. 42, nr 2 (2019), s. 98-104 [DOI: 10.1519/JPT.000000000000154].
5. *Romaniszyn P, Kawa J, Stępień P, Nawrat-Szołtysik A. Video-based time assessment in 360 degrees turn Berg Balance Test/ COMPUTERIZED MEDICAL IMAGING AND GRAPHICS Vol. (2019), s. 1-15 [DOI: 10.1016/j.compmedimag.2019.101689].
- 6.*Zajac-Gawlak I, Pelclova J, Groffik D, Pridalova M, Nawrat-Szołtysik A, Kroemeke A, Ales Gaba, Sadowska-Krępa.E. Does Physical Activity Lower the Risk for Metabolic Syndrome : A Longitudinal Study of Physically Active Elderly Women / BMC Geriatrics 2020, In Press, s. 1-14 [DOI: 10.21203/rs.3.rs-69910/v1].
- 7*. Zarzeczny R, Nawrat-Szołtysik A, Polak A, Maliszewski J, Kiełtyka A, Matyja B, Dudek M, Zborowska J, Wajdman A. Aging effect on the instrumented timed-up-and-go test variables in nursing home women aged 80-93 years BIOGERONTOLOGY Vol. 18, nr 4 (2017), s. 651-663 [DOI: 10.1007/s10522-017-9717-5].
- 8*. Zarzeczny R, Tomza C, Polak A, Nawrat-Szołtysik A. Blood pressure response to isometric handgrip testing and aerobic capacity and associations with sprint performance in middle-aged men following high-intensity interval training / JOURNAL OF SPORTS MEDICINE AND PHYSICAL FITNESS Vol. 58, nr 4 (2018), s. 525-533 [DOI: 10.23736/S0022-4707.16.06776-1].

<p>9*. Nawrat-Szołtysik A, Polak A, Małecki A, Piejko L, Grzybowska-Ganszczyk D, Kręcichwost M, Opara J. Effect of physical activity on the sequelae of osteoporosis in the female residents of residential care facilities / <i>Advances in Clinical and Experimental Medicine</i> Vol. 27, nr 5 (2017), s. 633-642 [DOI: 10.17219/acem/68381]</p> <p>10*. Grześcińska A, Agnieszka Nawrat-Szołtysik, Zarzeczny R, Szołtys B, Piejko L, Kręcichwost M, Bacik B, Sobota G, Kucio C, Polak A. The effects of training including coordination, body balance and resistance exercises using virtual reality and feedback on postural control in people aged 65+. <i>JOURNAL OF PHYSIOLOGY AND PHARMACOLOGY</i> Vol. 68, suppl. 1 (2017), s. 117.</p> <p>11*. Nawrat-Szołtysik A, Miodońska Z, Zarzeczny R, Zajac-Gawlak I, Opara J, Grześcińska A, Matyja B, Polak A. Osteoporosis in Polish older women: risk factors and osteoporotic fractures : a cross-sectional study / <i>International Journal of Environmental Research and Public Health</i> Vol. 17, nr 10 (2020), s. 1-9 [DOI: 10.3390/ijerph17103725]</p> <p>12*. Nawrat-Szołtysik A, Miodońska Z, Piejko L, Szołtys B, Błaszczyszyn M, Matyja B, Zarzeczny R, Zajac-Gawlak I, Kucio E, Polak A. Assessment of Quality of Life and Pain Severity in Older Men with Osteoporosis: Cross-Sectional Study. <i>Int. J.</i></p>	
METODY NAUCZANIA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykład 2. Dyskusja 3. Referat przygotowany przez studenta + dyskusja 4. Prezentacja multimedialna 5. Ćwiczenia praktyczne 6. Ćwiczenia z udziałem pacjenta 7. Ćwiczenia z udziałem symulowanego pacjenta
POMOCE NAUKOWE	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rzutnik 2. Prezentacja 3. Przybory do ćwiczeń grupowych
PROJEKTY	<ol style="list-style-type: none"> 1. "Wpływ aktywności fizycznej na endogenne czynniki ryzyka upadków osób w podeszłym wieku" (AWF Katowice; kierownik projektu dr Agnieszka Nawrat-Szołtysik). 2. „Ocena efektywności wybranych zabiegów fizykalnych we wspomaganiu leczenia odleżyn” (AWF Katowice; kierownik projektu: dr hab. Cezary Kucio prof. nadzw. ; dr hab. Anna Polak prof. AWF Katowice). 3. „Ocena oddziaływania ćwiczeń ze sprzężeniami zwrotnymi opartymi na wirtualnej rzeczywistości w rehabilitacji osób w różnym wieku chorujących na schizofrenię” (AWF Katowice; kierownik projektu: dr hab. Anna Polak prof. AWF Katowice).
METODY ZALICZENIA	<p>ĆWICZENIA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Odpowiedź pisemna lub ustna; esej; raport; test; ustrukturyzowane pytania. 2. Obserwacja (zaliczenie praktyczne). <p>PRACA WŁASNA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prezentacja/referatu
KRYTERIA OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	<ol style="list-style-type: none"> 2,0 – student nie osiągnął wymaganych efektów uczenia się (punktacja poniżej 50%) 3,0 – student osiągnął efekty uczenia się w stopniu dostatecznym (51 do 60%) 3,5 – student osiągnął efekty uczenia się w stopniu dostatecznym plus (61 do 70%) 4,0 – student osiągnął efekty uczenia się w stopniu dobrym (71 do 80%) 4,5 – student osiągnął efekty uczenia się w stopniu dobrym plus (81 do 90%) 5,0 – student osiągnął efekty uczenia się w stopniu bardzo dobrym (91 do 100%)